

LPM186/2008

ID intern unic: 328774

[Версия на русском](#)

[Fișa actului juridic](#)

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 186

din 10.07.2008

securității și sănătății în muncă

Publicat : 05.08.2008 în Monitorul Oficial Nr. 143-144 art Nr : 587 Data intrării în vigoare : 01.01.2009

MODIFICAT

[LP139 din 14.06.13, MO152-158/19.07.13 art.477](#)

[LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

angajator – orice persoană fizică sau juridică care este titularul unui raport de muncă cu lucrătorul și care poartă răspundere pentru unitatea respectivă;

echipament de lucru – orice mașină, aparat, unealtă sau instalație folosită la locul de muncă;

echipament individual de protecție – orice echipament destinat să fie purtat sau ținut de lucrător pentru a-l proteja împotriva unuia sau mai multor riscuri ce ar putea să-i pună în pericol securitatea și sănătatea la locul de muncă, precum și orice supliment sau accesoriu proiectat în acest scop;

loc de muncă – loc destinat să adăpostească posturi de lucru în clădirea unității și orice alt loc din interiorul unității la care lucrătorul are acces în timpul executării sarcinilor sale de lucru;

lucrător – orice persoană încadrată în muncă, în condițiile legii, de către un angajator, inclusiv stagiarii și ucenicii;

lucrător desemnat – orice lucrător desemnat de angajator pentru a se ocupa de activitățile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale din unitate;

mediu de lucru – totalitatea condițiilor fizice, chimice, biologice și psihosociale în care lucrătorul își desfășoară activitatea;

mijloace de producție – totalitatea clădirilor și altor construcții, echipamentelor de lucru, echipamentelor individuale de protecție, materiei prime, produselor intermediare etc., utilizate în procesul de producere a bunurilor materiale;

pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională – sursă a unei posibile leziuni sau afectări a sănătății lucrătorului la locul de muncă;

prevenire – ansamblu de dispoziții sau măsuri, adoptate ori planificate la toate etapele de lucru din unitate, pentru a preveni sau a reduce riscurile profesionale;

reprezentant al lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă – orice persoană aleasă, selectată sau desemnată de lucrători pentru a-i reprezenta în problemele referitoare la securitatea și sănătatea lor la locul de muncă, denumită în continuare reprezentant al lucrătorilor;

risc profesional (risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională) – combinație între probabilitatea și gravitatea unei posibile leziuni sau afectări a sănătății într-o situație periculoasă;

securitate și sănătate în muncă – ansamblu de activități avînd ca scop asigurarea celor mai bune condiții de lucru, apărarea vieții, sănătății, integrității fizice și psihice a lucrătorilor;

serviciu extern de protecție și prevenire – orice unitate care prestează altor unități, în bază de contract, servicii de protecție și de prevenire a riscurilor profesionale.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce țin de instituirea de măsuri privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

(2) Prezenta lege stabilește principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecția lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc și de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților acestora, precum și liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menționate.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atît publice, cît și private.

(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică:

- a) angajatorilor;
 - b) lucrătorilor;
 - c) reprezentanților lucrătorilor;
 - d) persoanelor care solicită angajarea în cîmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale;
 - e) persoanelor care desfășoară muncă neremunerată în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat;
 - f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și pentru care dovada clauzelor contractuale și a prestațiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă;
 - g) persoanelor care, pe durata ispășirii pedepsei în locuri de detenție, lucrează în atelierele instituțiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă;
 - h) șomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.
- (3) Prezenta lege nu este aplicabilă dacă unele caracteristici inerente anumitor activități specifice forțelor armate, poliției sau serviciilor de protecție civilă sînt, în mod inevitabil, în contradicție cu dispozițiile ei. În acest caz, securitatea și sănătatea lucrătorilor se vor asigura ținîndu-se cont, în măsura posibilității, de dispozițiile prezentei legi.

Capitolul II

POLITICA STATULUI ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Articolul 4. Elaborarea politicii statului în domeniul securității și sănătății în muncă

Politica statului în domeniul securității și sănătății în muncă se elaborează și se reexaminează cu consultarea patronatelor și a sindicatelor, ținînd cont de evoluția reglementărilor internaționale în acest domeniu și de progresul tehnic.

Articolul 5. Sferele de acțiune ale politicii statului în

domeniul securității și sănătății în muncă

Politica statului în domeniul securității și sănătății în muncă include următoarele sfere de acțiune, în măsura în care ele afectează securitatea și sănătatea lucrătorilor, mediul de lucru:

a) conceperea, încercarea, alegerea, înlocuirea, instalarea, amenajarea, utilizarea și întreținerea componentelor materiale ale muncii (locurile de muncă, mediul de lucru, uneltele, mașinile și materialele, substanțele și agenții chimici, fizici și biologici, procedeele de lucru);

b) legăturile care există între componentele materiale ale muncii și persoanele care execută sau supervizează munca, precum și adaptarea mașinilor, materialelor, timpului de muncă, organizării muncii și procedeele de lucru la capacitățile fizice și mintale ale lucrătorilor;

c) instruirea, inclusiv instruirea periodică, calificarea și motivația lucrătorilor care participă, cu un titlu sau altul, la atingerea nivelurilor suficiente de securitate și sănătate în muncă;

d) comunicarea și cooperarea în domeniul securității și sănătății în muncă la toate nivelurile, de la nivelul grupului de lucru, nivelul unității și pînă la nivelul național.

Articolul 6. Aprobarea actelor normative privind securitatea și sănătatea în muncă

Actele normative privind securitatea și sănătatea în muncă se aprobă de Guvern.

[Art.6 în redacția LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

Articolul 7. Coordonarea securității și sănătății în muncă

(1) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei este organul central de specialitate al administrației publice care coordonează securitatea și sănătatea în muncă.

[Art.7 al.(1) modificat prin LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

(2) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei are următoarele atribuții principale în domeniul securității și sănătății în muncă:

[Art.7 al.(2) modificat prin LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

a) organizează elaborarea proiectelor de acte normative privind securitatea și sănătatea în muncă și, după consultarea patronatelor și sindicatelor, le înaintează Guvernului spre aprobare;

b) asigură monitorizarea aplicării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă;

c) organizează elaborarea instrucțiunilor-cadru de securitate și sănătate în muncă pentru anumite ocupații sau pentru desfășurarea unor lucrări complexe;

d) avizează proiectele de instrucțiuni-cadru de securitate și sănătate în muncă;

e) asigură publicarea anuală a informației privind măsurile luate în realizarea politicii statului în domeniul securității și sănătății în muncă, privind accidentele de muncă și bolile profesionale;

f) asigură întreținerea de legături cu rețeaua internațională de informare în domeniul securității și sănătății în muncă;

g) reprezintă statul în relațiile internaționale în domeniul securității și sănătății în muncă.

Articolul 8. Controlul aplicării prezentei legi și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă

(1) Controlul aplicării de către angajatori a prezentei legi și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă este exercitat de Inspectoratul de Stat al Muncii.

(2) Activitățile de control se desfășoară cu respectarea dispozițiilor Legii nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.

[Art.8 modificat prin LP139 din 14.06.13, MO152-158/19.07.13 art.477]

Capitolul III

OBLIGAȚIILE ANGAJATORILOR

Articolul 9. Dispoziții generale

(1) Angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată.

(2) În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecție și prevenire, el nu este exonerat de responsabilitățile sale în domeniul securității și sănătății în muncă.

(3) Obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu aduc atingere

principiului responsabilității angajatorului.

Articolul 10. Obligații generale

(1) În cadrul responsabilităților sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare.

(2) Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ținând seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situația existentă.

(3) Angajatorul este obligat să aplice măsurile prevăzute la alin.(1) și (2) în baza următoarelor principii generale de prevenire:

- a) evitarea riscurilor profesionale;
- b) evaluarea riscurilor profesionale ce nu pot fi evitate;
- c) combaterea riscurilor profesionale la sursă;
- d) adaptarea muncii în funcție de persoană, în special în ceea ce privește proiectarea locurilor de muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producție și de lucru, în vederea atenuării muncii monotone și a muncii normate și reducerii efectelor acestora asupra sănătății;
- e) adaptarea la progresul tehnic;
- f) înlocuirea aspectelor periculoase prin aspecte nepericuloase sau mai puțin periculoase;
- g) dezvoltarea unei politici de prevenire ample și coerente, care să includă tehnologia, organizarea muncii, condițiile de muncă, relațiile sociale și influența factorilor legați de mediul de lucru;
- h) acordarea priorității măsurilor de protecție colectivă față de măsurile de protecție individuală;
- i) asigurarea lucrătorilor cu instrucțiunile corespunzătoare privind securitatea și sănătatea în muncă.

(4) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziții ale prezentei legi și ținând seama de natura activităților din unitate, angajatorul este obligat:

- a) să evalueze riscurile profesionale, în special la alegerea echipamentelor de lucru, a substanțelor sau a preparatelor chimice utilizate, precum și la amenajarea locurilor de muncă;
- b) să asigure, ulterior evaluării prevăzute la lit.a) și în funcție de necesități, aplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire, precum și a metodelor de producție și de lucru care să ducă la îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și să fie integrate în toate activitățile unității respective și la toate nivelurile ierarhice;
- c) să ia în considerare capacitatea lucrătorilor în ceea ce privește sănătatea și securitatea acestora ori de câte ori le încredințează o sarcină;
- d) să se asigure că planificarea și introducerea de noi tehnologii fac obiectul consultării lucrătorilor și/sau a reprezentanților lor în ceea ce privește consecințele alegerii echipamentului, condițiilor de lucru și mediului de lucru asupra securității și sănătății lucrătorilor;
- e) să ia măsurile corespunzătoare pentru ca în zonele de risc grav și specific să poată avea acces numai salariații care au primit instrucțiuni adecvate privind securitatea și sănătatea în muncă.

(5) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziții ale prezentei legi, în cazul în care la același loc de muncă se află lucrători ai mai multor unități, angajatorii acestora sînt obligați:

- a) să coopereze în vederea aplicării dispozițiilor privind securitatea, sănătatea și igiena în muncă, luînd în considerare natura activităților;
- b) să își coordoneze acțiunile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale, luînd în considerare natura activităților;
- c) să se informeze reciproc despre riscurile profesionale;
- d) să informeze lucrătorii și/sau reprezentanții acestora despre riscurile profesionale.

(6) Mijloacele financiare cheltuite de către angajator pentru realizarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă sînt deductibile.

(7) Măsurile privind securitatea, igiena și sănătatea în muncă nu vor comporta, în nici o situație,

obligății financiare din partea lucrătorilor.

Articolul 11. Serviciul de protecție și prevenire

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la art.9 și 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulți lucrători care să se ocupe de activitățile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

(2) Lucrătorii desemnați nu trebuie să fie dezavantajați ca urmare a desfășurării activităților de protecție și prevenire a riscurilor profesionale.

(3) Lucrătorii desemnați trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-și putea îndeplini obligațiile ce rezultă din prezenta lege.

(4) În cazul în care resursele unității respective nu sînt suficiente pentru organizarea activităților de protecție și prevenire din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecție și prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

[Art.11 al.(4) modificat prin LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

(5) În cazul în care angajatorul recurge la serviciile externe de protecție și prevenire, acestea vor fi informate de către angajator asupra factorilor cunoscuți sau suspecți ca avînd efecte asupra securității și sănătății lucrătorilor și vor avea acces la informațiile prevăzute la art.14 alin.(2).

(6) Lucrătorii desemnați vor avea, în special, atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă și, cel mult, atribuții complementare.

(7) În toate cazurile:

a) lucrătorii desemnați trebuie să aibă absolvite cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă și să dispună de mijloacele necesare;

b) serviciile externe de protecție și prevenire consultate trebuie să aibă capacitățile și mijloacele personale și profesionale necesare;

c) lucrătorii desemnați și serviciile externe de protecție și prevenire consultate trebuie să fie în număr suficient pentru a putea asigura organizarea măsurilor de protecție și prevenire, ținînd cont de mărimea unității și/sau de riscurile la care sînt expuși lucrătorii, precum și de distribuția acestora în cadrul unității.

(8) Protecția și prevenirea riscurilor profesionale, care fac obiectul prezentului articol, sînt asigurate de unul sau de mai mulți lucrători desemnați, de unul sau de mai multe servicii distincte, indiferent dacă sînt din interiorul sau din exteriorul unității.

(9) Lucrătorul desemnat (lucrătorii desemnați) și/sau serviciul (serviciile) de protecție și prevenire trebuie să colaboreze între ei.

(10) În cazul unităților în care se desfășoară activități fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, conducătorul unității poate să-și asume atribuțiile lucrătorului desemnat dacă acesta a absolvit cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Articolul 12. Primul ajutor, stingerea incendiilor și
evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol
grav și imediat

(1) În cazul unui pericol grav și imediat, angajatorul este obligat:

a) să ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor, măsuri adaptate naturii activităților și mărimii unității și care iau în considerare prezența altor persoane;

b) să asigure orice contacte necesare cu serviciile externe de protecție și prevenire, în special în ceea ce privește acordarea primului ajutor, asigurarea serviciului medical de urgență, serviciului de salvatori și pompieri.

(2) Pentru aplicarea dispozițiilor alin.(1), angajatorul desemnează, între altele, lucrătorii care vor aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor și de evacuare a lucrătorilor.

(3) Numărul lucrătorilor specificați la alin.(2), instruirea acestora și echipamentul pus la dispoziția lor trebuie să fie adecvate mărimii și/sau riscurilor profesionale specifice unității.

(4) Suplimentar la obligațiile prevăzute la alin.(1), angajatorul este obligat:

a) să informeze, cât mai curînd posibil, toți salariații care sînt expuși sau care pot fi expuși unui pericol grav și imediat asupra riscului implicat și asupra măsurilor luate sau care urmează a fi luate în vederea protecției lor;

b) în condițiile unui pericol grav, imediat și inevitabil, să acționeze și să dea indicații pentru a le permite lucrătorilor să înceteze lucrul, să părăsească imediat locul de muncă și să se retragă într-o zonă sigură;

c) să nu impună reluarea lucrului de către lucrători în cazul cînd la locul de muncă mai persistă pericolul grav și imediat, cu excepția cazurilor bine întemeiate.

(5) Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav, imediat și inevitabil, părăsesc postul de lucru sau o zonă periculoasă nu vor fi dezavantajați, ci vor fi protejați împotriva oricăror consecințe negative și nejustificate.

(6) Angajatorul trebuie să se asigure că toți lucrătorii săi, în cazul unui pericol grav și imediat pentru propria lor securitate și pentru securitatea altor persoane și în cazul în care responsabilul imediat superior nu poate fi contactat, pot lua măsurile corespunzătoare în conformitate cu cunoștințele lor și cu mijloacele tehnice de care dispun pentru a evita consecințele unui atare pericol.

(7) Lucrătorii nu vor fi dezavantajați pentru cazurile specificate la alin.(6), cu excepția situațiilor cînd ei acționează cu imprudență sau dau dovadă de neglijență.

Articolul 13. Alte obligații ale angajatorului

Angajatorul are și alte obligații:

a) să fie în posesia unei evaluări a riscurilor profesionale, inclusiv a celor referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice;

b) să decidă care sînt măsurile de protecție ce urmează a fi luate și, în caz de necesitate, care este echipamentul de protecție ce poate fi utilizat;

c) să țină evidența accidentelor de muncă ce au ca efect incapacitatea de muncă a lucrătorului pentru mai mult de 3 zile;

d) să întocmească pentru autoritățile competente, în conformitate cu actele normative în vigoare, rapoarte privind accidentele de muncă suferite de lucrătorii săi;

e) din faza de cercetare, proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor de lucru, precum și de elaborare a tehnologiilor de fabricație, să adopte soluții conforme cerințelor de securitate și sănătate în muncă, a căror aplicare va avea ca efect eliminarea sau diminuarea riscurilor profesionale;

f) să întocmească, în cazul cînd natura și gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecție și prevenire care să includă măsuri tehnice, sanitare, organizatorice și de altă natură, bazat pe evaluarea riscurilor profesionale, care să fie aplicat corespunzător condițiilor de lucru specifice unității;

g) să stabilească pentru lucrători atribuțiile ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzător posturilor de lucru sau funcțiilor exercitate;

h) să asigure elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, în spiritul prezentei legi, pentru aplicarea actelor normative în domeniu, ținînd seama de particularitățile activităților și ale locurilor de muncă din unitate;

i) să asigure și să controleze, prin propria competență, prin intermediul lucrătorilor desemnați și/sau al serviciilor externe de protecție și prevenire, cunoașterea și aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecție și prevenire stabilit, precum și a dispozițiilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă;

j) să ia măsuri pentru asigurarea unității cu materialele necesare informării și instruirii lucrătorilor: afișe, ghiduri, filme cu privire la securitatea și sănătatea în muncă etc.;

k) să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în muncă, asupra riscurilor profesionale la care aceasta ar putea fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor de protecție și prevenire necesare;

l) să angajeze numai persoane care, în urma examenului medical și, după caz, a testării

psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de muncă pe care urmează să o execute;

m) să asigure efectuarea examenului medical periodic și, după caz, testarea psihologică periodică a lucrătorilor;

n) să țină evidența zonelor cu risc profesional grav și specific, menționate la art.10 alin. (4) lit. e);

o) să asigure funcționarea permanentă și corespunzătoare a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsurare și de control, precum și a instalațiilor de captare, de reținere și de neutralizare a substanțelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice;

p) să asigure comunicarea, cercetarea și raportarea corectă și în termenele stabilite a accidentelor de muncă produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora;

q) să prezinte documentele și informațiile privind securitatea și sănătatea în muncă, solicitate de inspectorii de muncă în timpul controlului sau în timpul cercetării accidentelor de muncă;

r) să asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de muncă în timpul controlului și în timpul cercetării accidentelor de muncă;

s) să desemneze, la solicitarea inspectorului de muncă, lucrătorii care să participe la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;

t) să nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident grav, mortal sau colectiv, de muncă, cu excepția cazurilor când menținerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate periclita viața accidentaților și a altor persoane;

u) să asigure lucrătorii cu echipamente de lucru neprimejdioase;

v) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecție;

x) să acorde gratuit lucrătorilor echipament individual de protecție nou în cazul degradării acestuia sau în cazul pierderii calităților de protecție.

Articolul 14. Informarea lucrătorilor

(1) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca lucrătorii și/sau reprezentanții acestora din unitate să primească toate informațiile necesare privind:

a) riscurile profesionale, precum și activitățile și măsurile de protecție și prevenire atât la nivelul unității, în general, cât și la nivelul fiecărui tip de post de lucru și/sau de funcție, în particular;

b) măsurile luate în conformitate cu dispozițiile art.12 alin.(2) și (3).

(2) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru ca angajatorii lucrătorilor din orice unitate externă încadrați în muncă în unitatea sa să primească informații adecvate cu privire la aspectele specificate la alin.(1), destinate lucrătorilor în cauză.

(3) Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare ca lucrătorii desemnați sau reprezentanții lucrătorilor, pentru a-și îndeplini funcțiile în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

a) evaluarea riscurilor profesionale și a măsurilor de protecție specificate la art.13 lit. a) și b);

b) evidența și rapoartele prevăzute la art.13 lit. c) și d);

c) informațiile privind măsurile de protecție și prevenire, precum și la informațiile provenind de la inspecția teritorială de muncă.

[Art.14 al.(3), lit.c) modificată prin LP139 din 14.06.13, MO152-158/19.07.13 art.477]

Articolul 15. Consultarea și participarea lucrătorilor

(1) Angajatorii consultă lucrătorii și/sau reprezentanții acestora și le permit să ia parte la discuțiile ce țin de problemele referitoare la securitatea și sănătatea la locul de muncă.

(2) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) implică:

a) consultarea lucrătorilor;

b) dreptul lucrătorilor și/sau al reprezentanților acestora de a face propuneri;

c) participarea echilibrată a lucrătorilor.

(3) Lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor iau parte, în mod echilibrat, ori sînt consultați în prealabil și în timp util de către angajator cu privire la:

a) orice măsură ce ar afecta securitatea și sănătatea în muncă;

- b) desemnarea lucrătorilor specificați la art.11 alin. (1) și la art.12 alin. (2), precum și cu privire la activitățile specificate la art.11 alin. (1);
 - c) informațiile specificate la art.13 și 14;
 - d) recurgerea, dacă este cazul, la serviciile externe de protecție și prevenire, conform art.11 alin.(4);
 - e) planificarea și organizarea instruirii prevăzută la art.17.
- (4) Reprezentanții lucrătorilor au dreptul să-i solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare și să îi prezinte propuneri în vederea eliminării riscurilor profesionale la care sînt expuși lucrătorii și/sau a pericolelor.
- (5) Lucrătorii sau reprezentanții lucrătorilor nu pot fi dezavantajați din cauza desfășurării activităților prevăzute la alin.(1)–(3).
- (6) Angajatorul trebuie să acorde reprezentanților lucrătorilor timp liber, plătit corespunzător, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a le permite acestora să-și exercite drepturile și atribuțiile ce derivă din prezenta lege.
- (7) Lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor au dreptul să apeleze la inspecția teritorială de muncă în cazul în care consideră că măsurile luate de angajator și mijloacele puse la dispoziție de acesta nu corespund scopurilor de asigurare a securității și sănătății la locul de muncă.
- [Art.15 al.(7) modificat prin LP139 din 14.06.13, MO152-158/19.07.13 art.477]*
- (8) În timpul inspecțiilor, reprezentanților lucrătorilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a prezenta inspectorilor de muncă observațiile lor.

Articolul 16. Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă

- (1) Pentru realizarea dispozițiilor art.14 și art.15 alin.(1), la nivelul unității se constituie comitetul pentru securitate și sănătate în muncă.
- (2) Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă se constituie, în baza principiului de paritate, din reprezentanți ai angajatorului și, respectiv, ai lucrătorilor.
- (3) Inițiator al constituirii comitetului de securitate și sănătate în muncă poate fi oricare dintre părți.
- (4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea comitetului pentru securitate și sănătate în muncă se aprobă de Guvern.

Articolul 17. Instruirea lucrătorilor

- (1) Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții:
- a) la angajare, care include instruirea introductiv-generală și instruirea la locul de muncă;
 - b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării;
 - c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent;
 - d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;
 - e) la executarea unor lucrări speciale.
- (2) Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă trebuie să fie:
- a) adaptată în funcție de evoluția riscurilor profesionale sau de apariția unor riscuri noi;
 - b) periodică și pe măsura necesității.
- (3) Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăși 6 luni.
- (4) Angajatorul se va asigura că lucrătorii unităților din exterior, care desfășoară activități în unitatea sa, sînt instruiți adecvat în ce privește riscurile profesionale pe durata desfășurării activităților în această unitate.
- (5) Reprezentanții lucrătorilor au dreptul la o instruire corespunzătoare.
- (6) În cazul în care resursele unității respective nu sînt suficiente pentru organizarea instruirii lucrătorilor în sensul alin.(1) din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecție și prevenire acreditate în modul prevăzut de lege.

[Art.17 al.(6) modificat prin LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

(7) Instruirea conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcțiile respective și periodic, cel puțin o dată în 36 de luni. Instruirea conducătorilor de unități și lucrătorilor desemnați se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciile externe de protecție și prevenire. Instruirea conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor și reprezentanților lucrătorilor se efectuează la cursuri de instruire realizate de serviciul intern de protecție și prevenire sau de serviciile externe de protecție și prevenire.

[Art.17 al.(7) în redacția LP254 din 09.12.11, MO25-28/03.02.12 art.79]

(8) Instruirea lucrătorilor prevăzută în prezentul articol are loc în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unității. Costul instruirii se suportă de către angajator.

Articolul 18. Indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale

(1) Lucrătorului căruia i s-a stabilit gradul de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plătește, din contul unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lângă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual al accidentatului.

(2) În caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și, în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit până la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale.

(3) Plata indemnizației unice prevăzută la alin.(1) și alin.(2) se efectuează începând cu data de 30 mai 2008.

(4) Dacă reducerea capacității de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unității ci și a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii și mărimea indemnizației unice se reduce în dependență de gradul de vinovăție a accidentatului.

(5) Indemnizația unică se plătește persoanelor care au dreptul la aceasta de către unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, în modul stabilit de Guvern.

(6) În cazul în care unitatea nu dispune de mijloacele respective, plata indemnizației unice se efectuează, în baza hotărârii instanței judecătorești, din contul oricăror bunuri sau mijloace ale unității.

(7) Litigiile ce țin de achitarea indemnizației unice se examinează de către instanța judecătorească.

Capitolul IV

OBLIGAȚIILE ȘI DREPTURILE LUCRĂTORILOR

Articolul 19. Obligațiile lucrătorilor

(1) Fiecare lucrător își va desfășura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

(2) Pentru realizarea dispozițiilor alin.(1), lucrătorii sînt obligați:

a) să utilizeze corect mașinile, aparatele, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;

b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecție pus la dispoziție și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecție ale mașinilor, aparatelor, uneltelor, instalațiilor, clădirilor și altor construcții, precum și să utilizeze corect aceste dispozitive;

d) să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitate și sănătate, precum și orice defecțiuni ale sistemelor de protecție;

e) să aducă la cunoștință conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei;

f) să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atâta timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranță și nu prezintă riscuri profesionale în activitatea lucrătorului;

g) să însușească și să respecte instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă.

(3) Obligațiile prevăzute la alin.(1) se aplică, după caz, și altor persoane specificate la art.3 alin.(2) lit.c)–h).

Articolul 20. Drepturile lucrătorilor

Fiecare lucrător este în drept:

a) să aibă un post de lucru corespunzător actelor normative de securitate și sănătate în muncă;

b) să obțină de la angajator informații veridice despre condițiile de lucru, despre existența riscului profesional, precum și despre măsurile de protecție împotriva influenței factorilor de risc profesional;

c) să refuze efectuarea de lucrări în cazul apariției unui pericol pentru viața ori sănătatea sa pînă la înlăturarea acestuia;

d) să fie asigurat, din contul angajatorului, cu echipament individual de protecție;

e) să fie instruit și să beneficieze de reciclare profesională în domeniul securității și sănătății în muncă din contul angajatorului;

f) să se adreseze angajatorului, sindicatelor, autorităților administrației publice centrale și locale, instanțelor judecătorești pentru soluționarea problemelor ce țin de securitatea și sănătatea în muncă;

g) să participe personal sau prin intermediul reprezentanților săi la examinarea problemelor legate de asigurarea unor condiții de lucru nepericuloase la postul său de lucru, la cercetarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale contractate de el;

h) să fie supus unui examen medical extraordinar potrivit recomandărilor medicale, cu menținerea postului de lucru și a salariului mediu pe durata efectuării acestui examen.

Capitolul V

DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 21. Examenul medical

(1) Măsurile prin care lucrătorilor li se asigură examenul medical corespunzător riscurilor profesionale cu care aceștia se confruntă la locul de muncă se stabilesc potrivit actelor normative emise de Ministerul Sănătății, cu consultarea patronatelor și sindicatelor.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) vor fi formulate astfel încît fiecare lucrător să beneficieze cu regularitate de examen medical.

(3) Angajarea și transferul unor categorii de lucrători la alt lucru se vor face conform avizelor medicale eliberate în temeiul examenelor medicale.

(4) Cheltuielile ce țin de organizarea și efectuarea examenului medical sînt suportate de angajator.

Articolul 22. Grupuri sensibile la riscuri specifice

(1) Grupurile sensibile la riscuri specifice: femeile gravide, lehuzele sau femeile care alăptează, persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani, precum și persoanele cu capacități funcționale limitate

trebuie protejate împotriva pericolelor care le afectează în mod specific.

(2) Angajatorii sînt obligați să amenajeze locurile de muncă ținînd seama de prezența în unitate a grupurilor sensibile la riscuri specifice.

Articolul 23. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă

Persoanele cu funcții de răspundere și lucrătorii vinovați de încălcarea prezentei legi și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă poartă răspundere materială, disciplinară, administrativă și penală conform legii.

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 24

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2009.

(2) Guvernul, pînă la 31 decembrie 2008:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;

c) va asigura revizuirea și abrogarea de către ministere și alte autorități administrative centrale a actelor lor normative ce contravin prezentei legi;

d) va adopta actele normative necesare executării prezentei legi.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Maria POSTOICO

Nr.186-XVI. Chișinău, 10 iulie 2008.

LPM186/2008

Внутренний номер: 328774

[Varianta în limba de stat](#)

[Карточка документа](#)

Республика Молдова

ПАРЛАМЕНТ

ЗАКОН Nr. 186
от 10.07.2008

об охране здоровья и безопасности труда

Опубликован : 05.08.2008 в Monitorul Oficial Nr. 143-144 статья № : 587 Дата вступления в силу : 01.01.2009

ИЗМЕНЕН

[ЗП139 от 14.06.13, МО152-158/19.07.13 см.477](#)

Парламент принимает настоящий органический закон.

Глава I

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Основные понятия

В настоящем законе используются следующие понятия:

работодатель – любое физическое или юридическое лицо, находящееся в трудовых отношениях с работником и отвечающее за соответствующее предприятие;

рабочее оборудование – любые машина, аппарат, орудие или установка, используемые на рабочем месте;

индивидуальное средство защиты – любое средство, предназначенное для ношения или держания работником в целях его защиты от одного или нескольких рисков, которые могут подвергнуть опасности его здоровье и безопасность на рабочем месте, а также любое дополнительное средство или принадлежность, спроектированные для этой цели;

рабочее место – место, предназначенное для размещения рабочих постов в здании предприятия, и любое другое место внутри предприятия, к которому работник имеет доступ при выполнении своих трудовых заданий;

работник – любое лицо, нанятое согласно закону работодателем, включая стажеров и учеников;

назначенный работник – любой работник, назначенный работодателем для выполнения работы, связанной с защитой и предупреждением профессиональных рисков на предприятии;

производственная среда – совокупность физических, химических, биологических и психосоциальных условий, в которых работник осуществляет свою деятельность;

средства производства – совокупность зданий и других сооружений, рабочего оборудования, индивидуальных средств защиты, сырья, полуфабрикатов и т.д., которые используются в процессе производства материальных благ;

опасность травмирования или профессионального заболевания – источник возможной травмы или ухудшения здоровья работника на рабочем месте;

предупреждение – совокупность положений или мер, принятых или планируемых на всех стадиях работы на предприятии в целях предотвращения или уменьшения профессиональных рисков;

представитель работников, наделенный особой ответственностью в области охраны здоровья и безопасности труда, – любое лицо, избранное, отобранное или назначенное работниками для представления их интересов по вопросам, связанным с их безопасностью и охраной здоровья на рабочем месте (далее – представитель работников);

профессиональный риск (риск травмирования или профессионального заболевания) – сочетание вероятности и тяжести возможной травмы или ухудшения здоровья в опасной ситуации;

охрана здоровья и безопасность труда – совокупность видов деятельности, имеющая целью обеспечить наилучшие условия работы, защиты жизни, здоровья, физической и психической целостности работников;

внешняя служба защиты и предупреждения – любое предприятие, которое оказывает другим предприятиям на основе договора услуги по защите и предупреждению профессиональных рисков.

Статья 2. Область регулирования закона

(1) Настоящий закон регулирует правовые отношения, касающиеся введения мер по обеспечению безопасности и здоровья работников на рабочем месте.

(2) Настоящий закон устанавливает общие принципы, касающиеся предупреждения профессиональных рисков, безопасности работников на рабочем месте, исключения факторов

риска и травмирования, информирования, консультирования, пропорционального участия, обучения работников и их представителей, а также общие направления реализации этих принципов.

Статья 3. Область применения закона

(1) Положения настоящего закона применяются во всех областях деятельности, как публичных, так и частных.

(2) Положения настоящего закона распространяются на:

- a) работодателей;
- b) работников;
- c) представителей работников;
- d) лиц, обращающихся по поводу трудоустройства, находящихся на предприятии с разрешения работодателя во время предварительной проверки профессиональных способностей;
- e) лиц, осуществляющих неоплачиваемый труд в пользу общества или деятельность на общественных началах;
- f) лиц, не имеющих индивидуального трудового договора, заключенного в письменной форме, в отношении которых можно доказать наличие договорных обязательств и оказываемых услуг при помощи любого другого средства доказывания;
- g) лиц, которые во время отбывания наказания в местах лишения свободы работают в мастерских пенитенциарных учреждений или на других рабочих местах;
- h) безработных во время участия в одной из форм профессиональной подготовки.

(3) Настоящий закон не применяется, когда некоторые особенности, присущие определенным видам деятельности, специфическим для вооруженных сил, полиции или службы гражданской защиты, неизбежно противоречат его положениям. В этом случае охрана здоровья и безопасность работников должны обеспечиваться с учетом, насколько это возможно, положений настоящего закона.

Глава II

ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА В ОБЛАСТИ ОХРАНЫ ЗДОРОВЬЯ И БЕЗОПАСНОСТИ ТРУДА

Статья 4. Разработка политики государства в области охраны здоровья и безопасности труда

Политика государства в области охраны здоровья и безопасности труда разрабатывается и пересматривается по согласованию с патронатами и профсоюзами с учетом эволюции международных регламентаций в этой области и технического прогресса.

Статья 5. Сферы деятельности политики государства в области охраны здоровья и безопасности труда

Политика государства в области охраны здоровья и безопасности труда включает следующие сферы деятельности в той мере, в какой они оказывают влияние на здоровье и безопасность работников и производственную среду:

- a) разработка, испытание, выбор, замена, монтаж, размещение, использование и обслуживание материальных компонентов труда (рабочие места, производственная среда, орудия, машины и материалы, химические, физические и биологические вещества и агенты, рабочие процедуры);
- b) связи, существующие между материальными компонентами труда и лицами, которые выполняют работу или контролируют ее, а также адаптация машин, материалов, рабочего времени, организации труда и рабочих методов к физическим и умственным способностям работников;
- c) обучение, в том числе периодическое, квалификация и стимулирование работников, занятых в том или ином качестве обеспечением соответствующего уровня охраны здоровья и безопасности труда;

d) связь и сотрудничество в области охраны здоровья и безопасности труда на всех уровнях – от уровня рабочей группы, предприятия до национального уровня.

Статья 6. Утверждение нормативных актов об охране здоровья и безопасности труда

Нормативные акты об охране здоровья и безопасности труда утверждаются Правительством.

[Ст.6 в редакции ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

Статья 7. Координация охраны здоровья и безопасности труда

(1) Министерство труда, социальной защиты и семьи является центральным отраслевым органом публичного управления, координирующим охрану здоровья и безопасность труда.

[Ст.7 ч.(1) изменена ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

(2) Министерство труда, социальной защиты и семьи выполняет следующие основные функции в области охраны здоровья и безопасности труда:

[Ст.7 ч.(2) изменена ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

a) организует разработку проектов нормативных актов по охране здоровья и безопасности труда и представляет их на утверждение Правительству после консультации с патронатами и профсоюзами;

b) обеспечивает мониторинг применения законодательства по охране здоровья и безопасности труда;

c) организует разработку типовых инструкций по охране здоровья и безопасности труда для определенных занятий или для выполнения некоторых сложных работ;

d) дает заключения по проектам типовых инструкций по охране здоровья и безопасности труда;

e) обеспечивает ежегодное опубликование информации о принятых мерах по реализации политики государства в области охраны здоровья и безопасности труда, о несчастных случаях на производстве и профессиональных заболеваниях;

f) обеспечивает поддержание связей с международной информационной сетью в области охраны здоровья и безопасности труда;

g) представляет государство в международных отношениях в области охраны здоровья и безопасности труда.

Статья 8. Контроль применения настоящего закона и других нормативных актов по охране здоровья и безопасности труда

(1) Контроль применения работодателями настоящего закона и других нормативных актов по охране здоровья и безопасности труда осуществляется Государственной инспекцией труда.

[Пкт.8 ч.(1) изменена ЗП139 от 14.06.13, МО152-158/19.07.13 ст.477]

(2) Контрольная деятельность осуществляется с соблюдением положений Закона о Государственной инспекции труда № 140-ХV от 10 мая 2001 года.

[Пкт.8 ч.(2) изменена ЗП139 от 14.06.13, МО152-158/19.07.13 ст.477]

Глава III

ОБЯЗАННОСТИ РАБОТОДАТЕЛЕЙ

Статья 9. Общие положения

(1) Работодатель обязан обеспечить охрану здоровья и безопасность труда работников по всем аспектам осуществляемой деятельности.

(2) Приглашение работодателем внешних служб защиты и предупреждения не освобождает его от ответственности в области охраны здоровья и безопасности труда.

(3) Обязанности работников в области охраны здоровья и безопасности труда не должны затрагивать принцип ответственности работодателя.

Статья 10. Общие обязанности

(1) В контексте своих обязанностей работодатель обязан принять меры, необходимые для охраны здоровья и безопасности труда работников, включая предупреждение профессиональных рисков, обеспечение информации и обучения, а также обеспечение необходимой организации и средств.

(2) Работодатель обязан следить за адаптацией мер, предусмотренных частью (1), с учетом меняющихся обстоятельств, в целях улучшения существующего положения.

(3) Работодатель обязан применять меры, указанные в частях (1) и (2), на основе следующих общих принципов предупреждения:

- a) избежания профессиональных рисков;
- b) оценки профессиональных рисков, которых невозможно избежать;
- c) борьбы с первопричинами профессиональных рисков;
- d) адаптации труда к индивидуальным характеристикам работников, в особенности в отношении проектирования рабочих мест, выбора рабочего оборудования, производственных и рабочих методов в целях уменьшения монотонной работы, а также работы с заданным рабочим ритмом и уменьшение ее влияния на здоровье;
- e) адаптации к техническому прогрессу;
- f) замены опасных аспектов на безопасные или менее опасные;
- g) разработки целостной, последовательной политики предупреждения, которая охватывает технологию, организацию работы, условия труда, социальные отношения, а также влияние факторов, связанных с производственной средой;
- h) приоритета коллективных мер защиты над индивидуальными;
- i) обеспечение работников соответствующими инструкциями по охране здоровья и безопасности труда.

(4) Без ущерба для других положений настоящего закона, принимая во внимание характер работы предприятия, работодатель обязан:

- a) оценить профессиональные риски, в частности при выборе рабочего оборудования, используемых химических веществ или препаратов, а также при оснащении рабочих мест;
- b) обеспечить после оценки, предусмотренной в пункте а), и, при необходимости, применение работодателем предупреждающих мер, а также производственных и рабочих методов, повышающих уровень безопасности и улучшающих охрану здоровья работников, интегрированных в общую деятельность предприятия и на всех иерархических уровнях;
- c) принимать во внимание возможности работников с точки зрения их безопасности и здоровья каждый раз, когда поручает им какое-либо задание;
- d) обеспечить, чтобы планирование и введение новых технологий было предметом консультаций с работниками и/или их представителями в отношении последствий выбора оборудования, условий труда и производственной среды для безопасности и здоровья работников;
- e) принять соответствующие меры для гарантирования доступа к зонам, где существует серьезная и особая опасность, только тех работников, которые получили соответствующие инструкции по охране здоровья и безопасности труда.

(5) Без ущерба для других положений настоящего закона, в случае, когда на одном и том же рабочем месте присутствуют работники нескольких предприятий, их работодатели обязаны:

- a) сотрудничать по применению положений о безопасности, охране здоровья и гигиене труда, принимая во внимание характер деятельности;
 - b) координировать свои действия в вопросах защиты и предупреждения профессиональных рисков с учетом характера деятельности;
 - c) информировать друг друга о профессиональных рисках;
 - d) информировать своих работников и/или их представителей о профессиональных рисках.
- (6) Финансовые средства, израсходованные работодателем для реализации мер по

обеспечению охраны здоровья и безопасности труда, не подлежат налогообложению.

(7) Меры, связанные с безопасностью, здоровьем и гигиеной труда, ни при каких обстоятельствах не влекут финансовых обязательств со стороны работников.

Статья 11. Служба защиты и предупреждения

(1) Без ущерба для обязательств, предусмотренных статьями 9 и 10, работодатель должен назначить одного или более работников для выполнения работы, связанной с защитой и предупреждением профессиональных рисков на предприятии.

(2) Назначенные работники не могут ущемляться в своих правах ввиду выполнения ими работы, связанной с защитой и предупреждением профессиональных рисков.

(3) Назначенные работники должны располагать временем, необходимым для выполнения ими своих обязанностей, вытекающих из настоящего закона.

(4) В случае, если ресурсы предприятия недостаточны для организации защитных и предупреждающих мероприятий ввиду отсутствия компетентного персонала, работодатель обязан приглашать внешние службы защиты и предупреждения, аккредитованные в предусмотренном законом порядке.

[Ст.11 ч.(4) изменена ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

(5) В случае, если работодатель приглашает внешние службы защиты и предупреждения, он должен проинформировать их о тех факторах, которые достоверно или предположительно влияют на безопасность и здоровье работников, и обеспечить доступ к информации, указанной в части (2) статьи 14.

(6) Назначенные работники должны иметь главным образом обязанности по охране здоровья и безопасности труда и в крайнем случае дополняющие обязанности.

(7) Во всех случаях:

а) назначенные работники должны окончить учебные курсы в области охраны здоровья и безопасности труда и иметь необходимые средства;

б) внешние службы защиты и предупреждения, оказывающие консультации, должны иметь необходимые мощности, обладать людскими и профессиональными ресурсами;

с) назначенные работники и внешние службы защиты и предупреждения, приглашенные для консультаций, должны быть достаточной численности, чтобы обеспечить организацию защитных и предупреждающих мер, принимая во внимание масштаб предприятия и/или риски, которым подвергаются работники, а также распространение этих мер на предприятии.

(8) Защита и предупреждение профессиональных рисков, являющихся предметом настоящей статьи, обеспечиваются одним или несколькими назначенными работниками, одной или несколькими отдельными службами, независимо от того, являются они внутренними или внешними.

(9) Назначенный работник (назначенные работники) и/или служба (службы) защиты и предупреждения должны сотрудничать между собой.

(10) На предприятиях с видами деятельности, осуществляемыми без опасности травмирования или профессионального заболевания, руководитель предприятия может возложить на себя обязанности назначенного работника, если окончил учебные курсы в области охраны здоровья и безопасности труда.

Статья 12. Первая помощь, борьба с пожаром

и эвакуация работников в случае серьезной

и надвигающейся опасности

(1) В случае серьезной и надвигающейся опасности работодатель обязан:

а) принять необходимые меры по оказанию первой помощи, борьбе с огнем и эвакуации работников с учетом характера деятельности и масштабов предприятия, а также принимая во внимание присутствие других лиц;

б) обеспечить необходимые контакты с внешними службами защиты и предупреждения, в частности для оказания первой помощи, обеспечения услуг неотложной медицинской

помощи, служб спасателей и пожарных.

(2) Для применения положений части (1) работодатель наряду с другими обязанностями назначает работников, которые должны принимать меры по оказанию первой помощи, борьбе с пожаром и эвакуации работников.

(3) Численность работников, указанных в части (2), их обучение и предоставленное в их распоряжение оборудование должны соответствовать масштабу и/или профессиональным рискам, специфическим для предприятия.

(4) В дополнение к обязанностям, предусмотренным частью (1), работодатель должен:

а) как можно скорее проинформировать всех работников, которые подвержены или могут быть подвержены риску серьезной и надвигающейся опасности, о тех мерах, которые приняты либо должны быть приняты с целью их защиты;

б) предпринять действия и давать указания по охране здоровья и безопасности труда для того, чтобы в условиях серьезной надвигающейся и неизбежной опасности работники имели возможность прекратить работу и/или незамедлительно покинуть рабочее место и направиться в безопасное место;

с) не заставлять работников возобновлять работу, если на рабочем месте сохраняется серьезная и надвигающаяся опасность, кроме вполне обоснованных случаев.

(5) Работники, которые в случае серьезной надвигающейся и неизбежной опасности покидают свои рабочие посты и/или опасную зону, не должны ущемляться в своих правах за это действие и должны быть защищены от пагубных и несправедливых последствий.

(6) Работодатель должен убедиться, что все его работники в случае возникновения серьезной и надвигающейся угрозы для их безопасности и безопасности других людей, а также при невозможности установления контакта с вышестоящим ответственным лицом, могут принять соответствующие меры с учетом их знаний и имеющихся в их распоряжении технических средств в целях избежания последствий такой угрозы.

(7) Действия, указанные в части (6), не должны привести к ущемлению прав работников, за исключением ситуаций, когда они действовали по неосторожности или проявили небрежность.

Статья 13. Другие обязанности работодателей

Работодатель имеет и другие обязанности:

а) владеть оценкой профессиональных рисков, включая риски, затрагивающие группы, подверженные особым видам рисков;

б) принимать решения о защитных мерах, которые следует принять и, при необходимости, об использовании защитных средств;

с) вести учет несчастных случаев на производстве, которые приводят к потере трудоспособности работника на срок более трех дней;

д) составлять для компетентных органов и в соответствии с действующими нормативными актами отчеты о несчастных случаях на производстве, происшедших с его работниками;

е) принимать на этапах исследования, проектирования и выполнения строительства, проектирования и производства рабочего оборудования и разработки производственных технологий решения, соответствующие требованиям по охране здоровья и безопасности труда, применение которых устраняет или уменьшает профессиональные риски;

ф) разрабатывать, если характер и степень профессионального риска требуют того, ежегодный план защиты и предупреждения, включающий технические, санитарные, организационные и другие меры, основанный на оценке профессиональных рисков, и применять его согласно условиям работы, специфичным для данного предприятия;

г) устанавливать обязанности работников в области охраны здоровья и безопасности труда согласно рабочим постам или занимаемым должностям;

h) обеспечивать разработку инструкций по охране здоровья и безопасности труда в духе настоящего закона по применению нормативных актов в данной области с учетом

особенностей видов деятельности и рабочих мест, имеющихся на предприятии;

i) обеспечивать и контролировать знание и выполнение всеми работниками мер, предусмотренных в установленном плане защиты и предупреждения, а также положений законов в области охраны здоровья и безопасности труда в соответствии с собственной компетенцией, посредством назначенных работников и/или внешних служб защиты и предупреждения;

j) принимать меры по обеспечению предприятия необходимыми материалами для информирования и обучения работников: плакаты, справочники, фильмы по охране здоровья и безопасности труда и т.д.;

k) обеспечивать информирование каждого лица перед приемом на работу о профессиональных рисках, которым оно может подвергаться на рабочем месте, а также о необходимых мерах защиты и предупреждения;

l) принимать на работу только лиц, которые по результатам медицинского осмотра и, при необходимости, психологического тестирования способностей пригодны к выполнению порученных им трудовых заданий;

m) обеспечивать проведение периодического медицинского осмотра и, при необходимости, периодическое психологическое тестирование работников;

n) вести учет зон повышенного профессионального и особого риска, указанного в пункте е) части (4) статьи 10;

o) обеспечивать бесперебойное надлежащее функционирование защитных систем и устройств, контрольно-измерительной аппаратуры, а также установок по улавливанию, накоплению и обезвреживанию вредных веществ, выделяемых при выполнении технологических процессов;

p) обеспечивать в установленные сроки и надлежащим образом сообщение, расследование и отчетность об имевших место на предприятии несчастных случаях на производстве, разработку и реализацию мер по их предупреждению;

q) предоставлять документы и информацию по охране здоровья и безопасности труда по требованию инспекторов труда во время проведения проверок или расследования несчастных случаев на производстве;

r) обеспечивать выполнение мер, предписанных инспектором труда по результатам проверки и расследования несчастных случаев на производстве;

s) назначать, по требованию инспектора труда, работников для участия в проверках или расследовании несчастных случаев на производстве;

t) не изменять реальную ситуацию, при которой произошел тяжелый, смертельный или групповой несчастный случай на производстве, за исключением ситуаций, когда их сохранение может привести к другим несчастным случаям на производстве или поставить под угрозу жизнь или здоровье пострадавших и других лиц;

u) обеспечивать работников безопасным рабочим оборудованием;

v) выдавать бесплатно работникам средства индивидуальной защиты;

x) выдавать бесплатно работникам новые средства индивидуальной защиты в случае их деградации или утраты ими защитных качеств.

Статья 14. Информирование работников

(1) Работодатель должен принять надлежащие меры для того, чтобы работники и/или их представители на предприятии получали всю необходимую информацию о:

a) профессиональных рисках, а также действиях и мерах защиты и предупреждения как на уровне предприятия в целом, так и на уровне каждого типа рабочего поста и/или должности в частности;

b) мерах, принятых в соответствии с положениями частей (2) и (3) статьи 12.

(2) Работодатель должен принять надлежащие меры для того, чтобы работодатели работников любого внешнего предприятия, занятых на работах на его предприятии, получили

предназначенную им соответствующую информацию по аспектам, предусмотренным частью (1).

(3) Работодатель должен принять соответствующие меры для того, чтобы назначенные работники либо представители работников при выполнении своих функций в соответствии с положениями настоящего закона имели доступ к:

а) оценке профессиональных рисков и мерам защиты, предусмотренным пунктами а) и б) статьи 13;

б) учету и отчетам, предусмотренным пунктами с) и d) статьи 13;

с) информации о мерах защиты и предупреждения, а также информации, полученной от территориальной инспекции труда.

Статья 15. Консультации и участие работников

(1) Работодатели должны консультировать работников и/или их представителей и разрешать им участвовать в обсуждениях по всем вопросам, связанным с охраной здоровья и безопасностью труда на рабочем месте.

(2) Применение положений части (1) предполагает:

а) проведение консультаций с работниками;

б) право работников и/или их представителей вносить предложения;

с) пропорциональное участие работников.

(3) Работники и/или представители работников, должны принимать пропорциональное участие либо получать от работодателя предварительную и своевременную консультацию в отношении:

а) любой меры, которая может повлиять на охрану здоровья и безопасность труда;

б) назначения работников, указанных в части (1) статьи 11 и части (2) статьи 12, а также в отношении деятельности, указанной в части (1) статьи 11;

с) информации, указанной в статьях 13 и 14;

д) приглашения, при необходимости, внешних служб защиты и предупреждения в соответствии с частью (4) статьи 11;

е) планирования и организации обучения, предусмотренных статьей 17.

(4) Представители работников вправе требовать от работодателя принятия соответствующих мер и представлять ему предложения в целях устранения профессиональных рисков, которым подвержены работники, и/или исключения опасности.

(5) Работники или представители работников не должны ущемляться в правах за осуществление деятельности, предусмотренной частями (1)–(3).

(6) Работодатель должен предоставлять представителям работников свободное время, оплачиваемое соответствующим образом, и обеспечивать их необходимыми средствами, позволяющими исполнять права и обязанности, вытекающие из настоящего закона.

(7) Работники и/или представители работников имеют право обращаться в территориальную инспекцию труда, если они считают, что принятые работодателем меры и средства, предоставленные им в их распоряжение, не соответствуют целям обеспечения охраны здоровья и безопасности труда на рабочем месте.

(8) В период инспекционных посещений представителям работников должна быть дана возможность представлять свои замечания инспекторам труда.

Статья 16. Комитет по охране здоровья и безопасности труда

(1) Для выполнения положений статьи 14 и части (1) статьи 15 на уровне предприятия создается комитет по охране здоровья и безопасности труда.

(2) Комитет по охране здоровья и безопасности труда создается на паритетной основе из представителей работодателя и, соответственно, работников.

(3) Инициатором создания комитета по охране здоровья и безопасности труда может быть любая сторона.

(4) Положение об организации и функционировании комитета по охране здоровья и

безопасности труда утверждается Правительством.

Статья 17. Обучение работников

(1) Работодатель должен обеспечить условия, при которых каждый работник получает достаточную, адекватную, теоретическую и практическую подготовку в области охраны здоровья и безопасности труда, в частности, в виде информации, инструкций и/или лекций в следующих случаях:

- a) при приеме на работу – общее вводное обучение и обучение на рабочем месте;
- b) при изменении места работы, переводе или перемещении;
- c) при вводе нового рабочего оборудования или изменения действующего оборудования;
- d) при внедрении новой технологии или методов работы;
- e) при выполнении специальных работ.

(2) Обучение работников в области охраны здоровья и безопасности труда должно быть:

- a) адаптированным к эволюции профессиональных рисков или появлению новых рисков;
- b) периодическим и по мере необходимости.

(3) Периодическое обучение рабочих осуществляется в интервалах, не превышающих шесть месяцев.

(4) Работодатель должен убедиться, что работники внешних предприятий, выполняющие работы на своем предприятии, прошли адекватное обучение в части профессиональных рисков, в процессе их работы на данном предприятии.

(5) Представители работников имеют право на соответствующее обучение.

(6) В случае, если ресурсов соответствующего предприятия не достаточно для организации обучения работников согласно части (1) ввиду отсутствия компетентного персонала, работодатель обязан приглашать внешние службы защиты и предупреждения, аккредитованные в предусмотренном законом порядке.

[Ст.17 ч.(6) изменена ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

(7) Обучение руководителей предприятий, руководителей рабочих мест, специалистов, назначенных работников и представителей работников проводится сразу же после назначения на соответствующие должности и периодически, не реже одного раза в 36 месяцев. Обучение руководителей предприятий и назначенных работников осуществляется на учебных курсах, проводимых внешними службами защиты и предупреждения. Обучение руководителей рабочих мест, специалистов и представителей работников осуществляется на учебных курсах, проводимых внутренней службой защиты и предупреждения или внешними службами защиты и предупреждения.

[Ст.17 ч.(7) в редакции ЗП254 от 09.12.11, МО25-28/03.02.12 ст.79]

(8) Обучение работников, предусмотренное настоящей статьей, проводится в рабочее время на предприятии либо вне его. Стоимость обучения оплачивается работодателем.

Статья 18. Единовременное пособие в случае ограничения

трудоспособности или смерти работника
в результате несчастного случая на производстве
или профессионального заболевания

(1) Работнику, которому установлена степень ограничения трудоспособности в результате несчастного случая на производстве или профессионального заболевания, выплачивается за счет предприятия, виновного в несчастном случае на производстве или профессиональном заболевании, помимо установленного законом возмещения ущерба, единовременное пособие из расчета среднемесячной заработной платы по стране за каждый процент утраты трудоспособности, но не менее среднегодовой заработной платы пострадавшего.

(2) В случае смерти работника, наступившей в результате несчастного случая на производстве или профессионального заболевания, предприятие, виновное в несчастном случае или профессиональном заболевании, возмещает материальный ущерб лицам, имеющим на это право, в порядке и размерах, установленных законом, а также выплачивает

за счет собственных средств единовременное пособие из расчета среднегодовой заработной платы умершего, помноженной на число полных лет, не дожитых им до возраста шестидесяти двух лет, но не менее десяти среднегодовых заработных плат.

(3) Выплата единовременного пособия, предусмотренного частями (1) и (2), осуществляется начиная с 30 мая 2008 года

(4) Если ограничение трудоспособности или смерть работника в результате несчастного случая на производстве наступили по вине не только предприятия, но и пострадавшего, применяется в соответствии с законом смешанная ответственность и размер единовременного пособия уменьшается в зависимости от степени вины пострадавшего.

(5) Выплата единовременного пособия лицам, имеющим на это право, производится предприятием, виновным в несчастном случае или профессиональном заболевании, в порядке, установленном Правительством.

(6) В случае отсутствия у предприятия соответствующих средств выплата единовременного пособия производится на основании решения судебной инстанции за счет любого имущества или средств предприятия.

(7) Споры о выплате единовременного пособия рассматриваются судебной инстанцией.

Глава IV

ОБЯЗАННОСТИ И ПРАВА РАБОТНИКОВ

Статья 19. Обязанности работников

(1) Каждый работник должен осуществлять свою деятельность в соответствии с профессиональной подготовкой, обучением и инструкциями по охране здоровья и безопасности труда, полученными от работодателя, таким образом, чтобы не подвергать опасности травмирования или профессионального заболевания себя и других лиц, которые могут быть затронуты его действиями или упущениями во время работы.

(2) Для реализации положений части (1) работники обязаны:

а) правильно использовать машины, аппараты, орудия, опасные вещества, транспортное оборудование и другие средства производства;

б) правильно пользоваться предоставленными им индивидуальными средствами защиты, а после использования возвращать или складывать их в местах хранения;

в) воздерживаться от самостоятельного отсоединения, изменения или перемещения защитных устройств, установленных на машинах, аппаратах, орудиях, установках, зданиях и других сооружениях, а также правильно использовать эти устройства;

г) немедленно информировать работодателя и/или назначенных работников о любой производственной ситуации, в отношении которой они имеют веские основания считать наличие серьезной угрозы для безопасности и здоровья, а также о любых неисправностях в системах защиты;

д) информировать непосредственного руководителя и/или работодателя о любом заболевании на рабочем месте или любом несчастном случае на производстве, происшедшем с ними;

е) сотрудничать с работодателем и/или назначенными работниками в течение времени, необходимого для выполнения любых мер или требований, предписанных инспекторами труда, либо для того, чтобы дать работодателю возможность убедиться, что производственная среда безопасна и работники при осуществлении своей деятельности не подвергаются профессиональному риску;

ж) освоить и соблюдать инструкции по охране здоровья и безопасности труда.

(3) Обязанности, предусмотренные частью (1), распространяются, при необходимости, и на других лиц, указанных в пунктах в)–г) части (2) статьи 3.

Статья 20. Права работников

Каждый работник вправе:

а) иметь рабочий пост, соответствующий нормативным актам по охране здоровья и

безопасности труда;

b) получать от работодателя достоверную информацию об условиях работы, существующем профессиональном риске, а также о мерах защиты от воздействия факторов профессионального риска;

c) отказаться от выполнения работ в случае возникновения опасности для его жизни или здоровья до устранения такой опасности;

d) быть обеспеченным за счет работодателя индивидуальными средствами защиты;

e) обучаться и проходить профессиональную переподготовку в области охраны здоровья и безопасности труда за счет средств работодателя;

f) обращаться к работодателю, в профсоюзы, центральные и местные органы публичного управления, судебные инстанции для разрешения вопросов, касающихся охраны здоровья и безопасности труда;

g) участвовать лично или через своих представителей в рассмотрении вопросов, связанных с обеспечением безопасных условий труда на его рабочем посту, в расследовании происшедшего с ним несчастного случая на производстве или наступившего профессионального заболевания;

h) проходить в соответствии с медицинскими рекомендациями внеочередной медицинский осмотр с сохранением за ним на это время места работы и средней заработной платы.

Глава V

ПРОЧИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 21. Медицинский осмотр

(1) Меры, обеспечивающие работникам медицинский осмотр, соответствующий профессиональным рискам, с которыми они сталкиваются на рабочем месте, устанавливаются согласно нормативным актам, изданным Министерством здравоохранения после консультаций с патронатами и профсоюзами.

(2) Меры, предусмотренные в части (1), должны быть сформулированы таким образом, чтобы каждый работник регулярно проходил медицинский осмотр.

(3) Прием на работу и перевод на другую работу отдельных категорий работников осуществляются на основании медицинского заключения по результатам медицинского осмотра.

(4) Расходы, связанные с организацией и проведением медицинских осмотров, несет работодатель.

Статья 22. Группы, подверженные особым видам рисков

(1) Группы, подверженные особым видам рисков: беременные женщины, роженицы или женщины, кормящие грудью, лица в возрасте до восемнадцати лет и лица с ограниченными функциональными способностями должны быть защищены от опасностей, которые особым образом им угрожают.

(2) Работодатели обязаны устроить рабочие места с учетом наличия на предприятии групп, подверженных особым видам рисков.

Статья 23. Ответственность за нарушение настоящего закона и других нормативных актов по охране здоровья и безопасности труда

Должностные лица и работники, виновные в нарушении настоящего закона и других нормативных актов по охране здоровья и безопасности труда, несут материальную, дисциплинарную, административную и уголовную ответственность в соответствии с законом.

Глава VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 24

(1) Настоящий закон вступает в силу с 1 января 2009 года.

(2) Правительству до 31 декабря 2008 года:

- a) представить Парламенту предложения по приведению действующего законодательства в соответствие с положениями настоящего закона;
- b) привести свои нормативные акты в соответствие с положениями настоящего закона;
- c) обеспечить пересмотр и отмену министерствами и другими центральными административными органами своих нормативных актов, противоречащих настоящему закону;
- d) принять нормативные акты, необходимые для исполнения настоящего закона.

**ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПАРЛАМЕНТА**

Мария ПОСТОЙКО

№ 186-XVI. Кишинэу, 10 июля 2008 г.